

Wymagania edukacyjne – Historia i społeczeństwo
Klasa V
Rok szkolny: 2016 / 2017

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA W KLASIE V, wynikające z podstawy programowej i przyjętego do realizacji programu nauczania:

„Wczoraj i dziś” Program nauczania ogólnego Historii i społeczeństwa w klasach IV – VI Szkoły Podstawowej, Autor: Tomasz Maćkowski, Wydawnictwo: Nowa Era.

ROZDZIAŁ I: POLSKA I PIASTÓW

Uczeń:

- opowiada legendę o początkach państwa polskiego
- wie, kim byli Słowianie i jakie były ich wierzenia
- pokazuje na mapie plemiona, które weszły w skład państwa polskiego
- przedstawia przyczyny i skutki przyjęcia przez Polskę chrztu, zjazdu gnieźnieńskiego
- porównuje granice państwa Mieszka I ze współczesnymi
- opowiada o misji św. Wojciecha
- zna daty: 966 r., 1000 r., 1025 r.
- ocenia działalność Mieszka I i Bolesława Chrobrego

ROZDZIAŁ II: SPOŁECZEŃSTWO ŚREDNIOWIECZNE

Uczeń:

- wie, kim byli św. Franciszek z Asyżu i Zawisza Czarny
- opisuje na podstawie ilustracji architekturę romańską i gotycką, wymienia zabytki w Polsce i Poznaniu
- określa rolę średniowiecznych klasztorów i zamków
- opowiada kto i w jaki sposób mógł zostać rycerzem
- wymienia cechy idealnego rycerza
- opisuje wygląd średniowiecznych miast i wsi, porównuje je ze współczesnymi
- rozumie terminy: rzemieślnik, cech, kupiec, lokacja, samorząd miejski

ROZDZIAŁ III: POLSKA I KRZYŻACY

Uczeń:

- wie, co wydarzyło się w latach: 1226 r., 1308 r., 1320 r., 1331 r., 1333 r., 1364 r., 1370 r., 1385 r., 1410 r., 1411 r.
- określa okoliczności powstania zakonu i państwa krzyżackiego
- przedstawia przyczyny i skutki sprowadzenia Krzyżaków do Polski
- wie, kim byli Konrad Mazowiecki, Władysław Łokietek, Kazimierz Wielki, Wierzynek, Jadwiga i Władysław Jagiełło, Ulrich von Jungingen, Kazimierz Jagiellończyk
- opowiada o rządach ostatnich Piastów i pierwszych Jagiellonów, ocenia te postacie historyczne
- przedstawia przebieg bitwy pod Grunwaldem
- pozyskuje informacje z różnych źródeł

- odnajduje na mapie Polskę i Wielkie Księstwo Litewskie, Grunwald, Pomorze Gdańskie i Warmię

ROZDZIAŁ IV: EUROPEJCZYCY ODKRYWAJĄ ŚWIAT

Uczeń:

- wymienia największych podróżników i ich osiągnięcia
- wskazuje na mapie szlaki odkrywców
- omawia przyczyny, przebieg i skutki wielkich odkryć
- wyjaśnia znaczenie terminów renesans i humanizm
- wymienia wielkich twórców odrodzenia i ich dzieła
- wskazuje na podstawie ilustracji cechy budowli renesansowych
- tłumaczy, na czym polegała teoria Mikołaja Kopernika
- omawia skutki wynalazku Jana Gutenberga
- pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz tworzy notatkę

ROZDZIAŁ V: W RZECZYSPOLITEJ SZLACHECKIEJ

Uczeń:

- wie, co wydarzyło się w latach: 1525 r., 1505 r., 1569 r., 1573 r., 1573 r., 1655 r., 1660 r., 1683 r.
- wyjaśnia pojęcia: demokracja szlachecka, sejmiki ziemskie, sejm walny, wolna elekcja, sejm elekcyjny, pospolite ruszenie, przywileje szlacheckie, artykuły henrykowskie, pacta conventa, konstytucja nihil novi
- przedstawia, kim byli Zygmunt Stary, Zygmunt August, Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Henryk Walezy, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski
- podaje przykłady budynków renesansowych w Polsce
- porównuje i ocenia demokrację szlachecką i współczesną
- wymienia państwa, z którymi Polska walczyła w XVII w., wskazuje je na mapie
- określa przyczyny i skutki wojen w XVII stuleciu
- opisuje na podstawie ilustracji uzbrojenie husarii

ROZDZIAŁ VI: UPADEK RZECZYSPOLITEJ

Uczeń:

- wie, kim byli Stanisław August Poniatowski, Ignacy Krasicki, Tadeusz Rejtan, Stanisław Małachowski, Hugo Kołłątaj, Tadeusz Kościuszko, Jan Henryk Dąbrowski, Jan Kiliński, Wolter, Monteskiusz, Rubens, Canaletto, Watt, Fahrenheit
- opisuje, co wydarzyło się w latach 1764 r., 1772 r., 1773 r., 1791 r., 1792 r., 1793 r.
- wskazuje na mapie przebieg rozbiorów Polski
- wymienia przyczyny i skutki rozbiorów
- opowiada o rozwoju oświaty i sztuki za czasów ostatniego króla
- przedstawia założenia Konstytucji 3 maja oraz ocenia jej znaczenie
- wyjaśnia terminy: barok, oświecenie, klasycyzm
- nazywa dziedziny nauki i techniki, w których w XVIII wieku dokonął się największy postęp, podaje przykłady.

